

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

*Матеріали XII-ої Міжнародної науково-практичної
конференції (07 серпня 2021 р., м.Лісабон,
Португалія), дистанційно)*

2021 р.

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея
докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

*Матеріали XIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 серпня 2021 р., м. Лісабон (Португалія), дистанційно)*

2021 р.

International Economic Institute s.r.o. (Jesenice, Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of
Sciences in Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
Public Organization Organization "Association of Scientists of
Ukraine" (Kyiv, Ukraine)
within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

**MODERN ASPECTS OF
MODERNIZATION OF SCIENCE:
STATUS, PROBLEMS,
DEVELOPMENT TRENDS**

*Materials of the 12th International Scientific and Practical
Conference
August 7, 2021, Lisbon (Portugal), remotely*

2021

Матеріали конференції індексуються у
міжнародній пошуковій системі Google Scholar

Редакційна колегія:

Є.О. Романенко (голова) д-р держ. упр., проф., Заслужений юрист України, *І.В. Жук* (заступник голови) канд. н. держ. упр., доц., *О.М. Непомнящий* (заступник голови) д-р держ. упр., проф., Заслужений будівельник України, *О.І. Дачій* (заступник голови) д-р економ. н., проф., Заслужений працівник освіти України, *В.Л. Федоренко* (заступник голови) д-р юр. н., проф., Заслужений юрист України, *О.М. Макаренко* (заступник голови) д-р мед. н., *Маркета Павлова* (заступник голови)

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ; Лісабон, 07 серпня 2021 р. / за ред. Є.О. Романенка, І.В. Жукової. Київ; Лісабон: ФОРМ КАЇДИБА Т.П., 2021. 167 с.

У матеріалах XII-ої Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені: проблемні аспекти комунікативної взаємодії громадянського суспільства та публічної влади; питання визначення основних аспектів з якісного поліпшення процесу надання адміністративних послуг у нашій країні; дослідження ефективності проведення семінарського заняття, що залежить від методичної тактики дій викладача; перспективні напрями формування та розвитку міжнародного гуманітарного права; особливості дослідження рівня та структури професійної захворюваності у працівників сучасного гірничо-металургійного комплексу тощо.

Матеріали будуть цікаві науковцям, громадсько-політичним діячам, студентам, а, також, усім, хто цікавиться розвитком української держави і світовим досвідом реалізації інноваційних процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2021
© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління», 2021
© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.	10
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ, САМОВРЯДУВАННЯ І ДЕРЖАВНА СЛУЖБА	
Романенко Є.О., Непомнящий О.М. <i>КОЛЕКТОРІВ ЗОБОВ'ЯЖУТЬ ПРАЦЮВАТИ ЗА ЧІТКИМИ ПРАВИЛАМИ</i>	10
Андрієнко М.В., Гаман П.І. <i>ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЦИВІЛЬНО- ВІЙСЬКОВИМИ ВІДНОСИНАМИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	20
Антонюк І.В. <i>ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ SMART-CITY У ВЕЛИКИХ МІСТАХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД</i>	26
Артеменко А.І. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПЕРІОД ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	30
Бігняк П.І. <i>РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: ЦИФРОВІЗАЦІЯ</i>	33
Вдовіна О.О. <i>ЕТИКА ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ</i>	37
Давид Л.В. <i>ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗМІНИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ</i>	41

Кохановський В.О. <i>КЛАСИФІКАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ НА ПОКОЛІННЯ З УРАХУВАННЯМ СПЕЦИФІКИ РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ</i>	98
Новицький В.М. <i>ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ПРАВА</i>	102
Осадча А.С. <i>НОВЕЛИ ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК СУБ'ЄКТІВ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ</i>	107
Поплавська М.В. <i>ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА СПОЖИВАЧА НА ІНФОРМАЦІЮ ПРО ПРОДУКЦІЮ</i>	110
СЕКЦІЯ 7.	114
ПСИХОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА, ОСВІТА, ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОЛОГІЯ	
Ворзенко О.Р. <i>SOME ASPECTS OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN THE EUROPEAN UNION</i>	114
Бужинська С.М., Тома А.С. <i>ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД БАТЬКІВ, ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ</i>	120

Дюкар К.В. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНА ПЛОЩИНА ВИВЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЛЕКСЕМ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПАРАМЕТРИЗАЦІЇ	125
Кравцов В.О. АКСІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	130
Мартиненко О.П. ДИСКУРС ТА ДІАЛОГ ЯК ФОРМИ ВІДОБРАЖЕННЯ ДИНАМІКИ ВЗАЄМОДІЇ РОЗУМУ ТА РОЗСУДКУ	135
Масенко Л.В. СПОРТИВНА ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «СПОРТ»	140
Педченко О.В. ВЗАЄМИНИ ДИТИНИ З БАТЬКАМИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЇЇ РЕЛІГІЙНОСТІ	143
Сімакова С.І. ДО ПИТАНЬ САМООСВІТИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	147
Ставицький Г.А. «ГІБРИДИЗАЦІЯ» ЯК ПЕРЕДУМОВА СУСПІЛЬНИХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	152
Філіппова Л.В. ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛЕКЦІЇ	156

Філіппова Л.В.
кандидат хімічних наук, доцент,
доцент кафедри медичної та загальної хімії,
Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця
м. Київ, Україна

ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛЕКЦІЇ

В сьогоденних умовах лекції набувають докорінно нового змісту, функцій і потребують нових засобів для їх ефективної реалізації. З метою розроблення методичної системи проведення професійно орієнтованих лекційних занять, ми проводили:

- аналіз наукової літератури, присвяченої особливостям лекційної форми занять в сучасних умовах;
- аналіз міжнародного досвіду;
- дослідження ставлення студентів до лекційної форми занять;
- аналіз зміни функцій лекційної форми занять в сучасних умовах;
- апробацію інноваційних технологій навчання.

Слово «лекція» походить від латинського *lectio* (читання) і впродовж століть займає провідне місце в організації освітнього процесу, знаходячись у тісному взаємозв'язку з усіма іншими видами навчальних занять: семінарськими, практичними, лабораторними роботами. Методика викладання лекційного матеріалу з роками змінювалася [1,2].

Лекція виконує велику кількість функцій, спрямованих на передачу змісту, принципів, закономірностей, перспективи розвитку предмета вивчення. Аналіз наукових джерел дав змогу узагальнити функції лекційного читання. Насамперед, це *світоглядна функція*, яка покликана сформувати у студентів цілісну наукову картину світу. За допомогою цієї функції розвивається науковий стиль мислення майбутніх лікарів. Курс хімічних дисциплін разом з фізикою, біологією, математикою є

базою для вивчення всіх природничих дисциплін, і саме ці дисципліни відіграють визначальну роль у формуванні наукового світогляду.

Систематизуюча функція дозволяє визначити та продемонструвати місце навчальної дисципліни у системі наук, виявити міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки, зв'язки між медичною теорією і практикою охорони здоров'я, між медичною наукою та технологіями лікувальної та профілактичної роботи.

Важливою для студентів є також з *орієнтуючою функцією*. Саме такі лекції спрямовують їх у потоці інформації, дають змогу розуміти причинно-наслідкові зв'язки, виділити основне і другорядне, робити правильні висновки, вибудовувати на основі одержаної наукової інформації чітку систему знань.

Лекція організовує та спрямовує студента до самостійної роботи – це є *розвивальна функція* лекційного матеріалу [3-5]. Вона пов'язана з формуванням пізнавальної активності у студентів. Спонукає робити висновки з отриманого матеріалу, добудувати лекційний матеріал. Неодноразово ми спостерігали при традиційній формі лекції, що деякі студенти взагалі не можуть знайти логічний ланцюг, за яким сконструйована лекція, а студент механічно записує (або, що гірше фотографує) весь матеріал, не розуміючи його. Попри це лекція залишається важливим джерелом знань для студента і є особистою науково-педагогічною творчістю самого лектора. Саме викладач через лекцію дає студентові свої наукові ідеї, ставлення до предмету, стимулює студента до активного мислення.

Виховна функція лекції має свої специфічні особливості в медичних ЗВО: формування моральних цінностей згідно морально-етичним кодексом, розуміння основ медичної деонтології, професійне зростання майбутнього фахівця. Її мета полягає в духовному вихованні майбутнього провізора. Ця функція дає змогу підготувати майбутніх фахівців здатних успішно працювати в умовах постійних змін, приймати

інновації як сутнісну характеристику власної життєдіяльності, з критичним типом мислення, культури, поведінки.

Логіко-методологічна функція, формує мислення студентів за допомогою систематизованого та логічного викладу навчальної дисципліни, через розкриття логіки розвитку медицини, фармації. Вона забезпечує вироблення певного наукового підходу до предмету. При цьому лектор демонструє творчу лабораторію своїх ідей, принципів. Основною ознакою лекції у вищому навчальному закладі є логічно структурний, точний, глибокий виклад основних положень хімічних дисциплін. Але не потрібно забувати такий момент, що процес читання лекцій є двобічний. Лекція виконує *діагностичну функцію* – здійснюється зворотній процес між студентом та лектором. Під час читання матеріалу лектор виокремлює матеріал, який важко сприймається студентами, та удосконалює його виклад.

Викладач виступає джерелом інформації для студента, який цю інформацію сприймає і може активно опрацювати, якщо є готовність до сприйняття та засвоєння. Добре і доступно прочитана лекція має значно більший вплив на студента, ніж підручник. Це досягається майстерністю лектора, емоційному забарвленню, правильно розставленим акцентам, створенню проблемних ситуацій [6, 7]. Викладач подає матеріал у сучасній динамічній формі, відповідає на запитання студентів, таким чином налагоджуючи зворотний зв'язок «лектор-студент». В цей момент починає працювати ще одна функція лекції – *стимулююча*. Гарно прочитана лекція викликає у студентів бажання ще попрацювати над науковим матеріалом, знайти відповіді на питання, доповнити та поглибити свої знання.

Організаційна функція лекції полягає у визначенні шляхів, методів, прийомів та засобів навчання. Ця функція лекції здатна об'єднати всі елементи складного процесу пізнання, організувати студентів до виконання навчального плану.

Таким чином, лекційна форма на сьогодні не втратила своєї актуальності. Орієнтація на майбутню професію, інтеграція фундаментальних та прикладних знань, залучення інноваційних навчальних технологій дають широкі можливості для підвищення ефективності лекційних занять. Для того, щоб знання були засвоєними, потрібна навчальна активність студентів, їх подальша робота над лекційним матеріалом.

Список використаних джерел:

1. Архангельский С.И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерностные основы и методы. Москва: Высшая школа, 1980. 368 с.

2. Мединский Е.Н. Лекция как метод учебной работы в педагогических учебных заведениях. Москва: Мос.гос.пед.ин-т., 1935.

3. Алханов А. Самостоятельная работа студентов. *Высшее образование в России*. 2005. №11. С. 86–89.

4. Сусь Б.А. Дидактичні та методичні основи активації самостійної діяльності студентів при різних формах занять з фізики: навч.-метод. посібник. Київ: КВТУЗ, 1996. 196 с.

5. Поляков А.Д., Зайцев Г.И. Самостоятельная работа студентов – творчество преподавателя. *Успехи современного естествознания*. 2008. №4. С.51–53.

6. Філіппова Л.В. Використання інформаційних технологій під час навчання хімічних дисциплін. *Педагогічні науки*. 2014. Херсон. Вип. LXVI (66). С. 472–476.

7. Філіппова Л.В. Нові інформаційні технології у процесі вивчення хімічних дисциплін майбутніми фармацевтами. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Вип. 75. С. 191–195.